

XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai

1. cím: Vállalkozások költségvetési befizetései

1/1. alcím: Társasági adó

A 2014. évre vonatkozó költségvetési törvény társasági adó címén 358 800,0 millió forint bevételi előirányzatot tartalmazott. A tervezettel szemben a tényleges adóbevétel 394 813,0 millió forint lett, vagyis a vállalkozások az előirányzatnál 36 013,0 millió forinttal (10,0%-kal) több társasági adót fizettek a központi költségvetésbe.

A 2014. évi adóbevétel túlteljesülése több tényező eredőjeként adódott. A ténylegesen befizetett adó összegére pozitívan hatott a tervezettnél magasabb GDP növekedés, a bázisévre vonatkozó adóbevallásokban vallott magasabb adókötelezettség és a vállalatok 2014. évi becsült eredménynövekedése. A társasági adó keretében vallott hitelintézeti hozzájárulás magasabb, valamint a kisvállalati adózásra áttérők számának tervezetthez képesti alacsonyabb teljesülése szintén hozzájárult a társasági adóbevételek kedvező alakulásához.

1/3. alcím: Hitelintézeti járadék

A hitelintézeti járadék 2014. évi előirányzata 22 600,0 millió forint volt. A tervezettel szemben a tényleges költségvetési bevétel 20 582,3 millió forint lett, amely 2017,7 millió forinttal, 8,9%-kal elmaradt az előirányzattól.

Az elmaradás háttérben az államilag támogatott hitelek állományának vártnál nagyobb csökkenése áll. Mivel az év során csökkent az ilyen típusú hitelállomány, ezért az ezek után fizetendő 5%-os járadék összege is kevesebb lett.

1/4. alcím: Pénzügyi szervezetek különadója

A pénzügyi szervezetek különadója a kiemelkedő jövedelemtermelő-képességgel rendelkező szektorok adóztatásának erősítése keretében és a költségvetési egyensúly megvalósítása érdekében lépett hatályba 2010-ben. A 2014. évre vonatkozó költségvetés ebben az adónemben 144 000,0 millió forint bevételi előirányzatot tartalmazott. A tényleges 2014. évi bevétel 148 554,6 millió forint volt, amely 4554,6 millió forinttal (3,2%-kal) magasabb az előirányzatnál.

A 2014. évi tényleges adóbevétel előirányzathoz viszonyított többletét a bázisévi (visszaigénylések nélkül számított) bruttó bevétel magasabb teljesülése indokolja.

1/5. alcím: Cégaudóadó

Cégaudóadóból a központi költségvetésnek 31 673,0 millió forint bevétele keletkezett, tehát a 2014. évre tervezett 34 500,0 millió forint bevétel 91,8%-ban teljesült. A költségvetési előirányzattól való elmaradás bázishatásra és a cégaudó állomány átrendeződésére vezethető vissza. A cégaudó-állomány cserélődése miatt emelkedett a kedvezőbb környezetvédelmi (és ezáltal kedvezőbb adó-) besorolású járművek aránya, ami a bevételek csökkenésének irányába hatott.

1/6. alcím: Egyszerűsített vállalkozói adó

Az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) címén a 2014. évi költségvetési törvény 67 000,0 millió forintot irányzott elő. A 2014. évi tényleges költségvetési bevétel 96 829,4 millió forint lett, vagyis a vállalkozások az előirányzatnál 29 829,4 millió forinttal (44,5%-kal) több EVA-t fizettek a központi költségvetésbe.

A 2014. évi tényleges adóbevétel előirányzathoz viszonyított magasabb teljesülésének oka, hogy az adónem hatálya alá tartozó vállalkozások vártnál mérsékeltebb adóalap-

növekedésének bevétel csökkentő hatását ellensúlyozta a kisadózó vállalkozások tételes adójára és a kisvállalati adóra áttérők számának a tervezettől való elmaradása.

1/7. alcím: Bányajáradék

Bányajáradék címén a 2014. évben 62 962,9 millió forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami 2037,1 millió forinttal maradt el az előirányzott 65 000,0 millió forinttól. Az előirányzattól való eltérés legfőbb oka a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának 2014. év végi csökkenése. A Brent olaj ára (USD/bbl) befolyásolja egyrészt a bányajáradék számításánál alkalmazott fajlagos érték mértékét, másrészt a bányajáradék százalékos mértékét, ugyanis 80 USD/bbl ár fölött +3%-kal, 90 USD/bbl ár fölött további +3%-kal nő a bányajáradék százalékos mértéke. Így az olajár csökkenése hatványozottan csökkentette a befizetendő bányajáradék mértékét. A bányajáradék mintegy 98%-a a kőolaj és a földgáz kitermeléséből származott.

1/8. alcím: Játékadó

Játékadóból a központi költségvetésnek 34 563,0 millió forint bevétele keletkezett, tehát a 2014. évre tervezett 33 000,0 millió forint játékadó-bevétel 104,7%-ban teljesült. Az előirányzathoz viszonyított többlet háttérében egyrészt a bázisévi bevétel 900,0 millió forint összegű magasabb teljesülése, másrészt a 2014. október 4-től Magyarországon is bevezetett EuroJackpotból származó 2014. évi bevétel, valamint az egyes játéknemek (kaparós sorsjegyek, Puttó) vártnál erőteljesebb forgalombővülése áll.

1/9. alcím: Ökoadó

1/9/1. Energiaadó

2014. évben energiaadó címén közel 14 613,2 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely 23 103,6 millió forint befizetés és 8490,4 millió forintot kitevő visszautalás eredőjeként adódott. Az adóbevétel az éves előirányzattól (17 300,0 millió forint) közel 2 686,8 millió forinttal (15,5%-kal), az előző év értékétől (16 299,9 millió forint) pedig 1 686,7 millió forinttal (10,3%-kal) maradt el. A költségvetési előirányzattól való elmaradást az alacsonyabb energiafelhasználás indokolta.

1/9/2. Környezetterhelési díj

A környezetterhelési díj címén 5679,2 millió forint volt a befizetés, amelyből mindössze 208,3 millió forint visszatérítés történt, ezáltal a pénzforgalmi bevétel 5470,9 millió forint lett, amely az éves előirányzat 72,9%-a.

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján az a környezethasználó, aki az engedélyhez kötött környezethasználata során a környezet terhelésével járó anyagot bocsát ki a környezetbe, a levegőbe, a felszíni vizekbe, illetve az időszakos vízfolyásokba, a talajba juttatott környezetterhelő anyagok minden egysége után, illetve a vízjogi engedély hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezés esetén környezetterhelési díjat köteles fizetni. A környezetterhelési díj és a hozzá kapcsolódó díjkedvezmények a környezethasználókat a kibocsátás csökkentésére, valamint a környezetvédelmi beruházások megvalósítására ösztönzik. A bevételek alacsonyabb teljesülése a törvény céljának elérését jelentette.

1/10. alcím: Egyéb befizetések

Az egyéb befizetések jogcímen 24 150,5 millió forint bevétele származott a költségvetésnek. Ez a teljesítés az előirányzat (21 300,0 millió forint) 113,4%-át tette ki. A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetéseit az állami adóhatóság által beszedett bírságok, pótlékok tették ki. Az egyéb kötelezettség soron jelennek meg a megszűnt adónemekből származó be- és kifizetések. Az egyéb befizetéseken belül a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések

jelentik a legmagasabb arányt, a teljes bevétel 52,6%-át (12 714,1 millió forint) tették ki a 2014. évben. A második legmagasabb bevételt a késedelmi pótlékok tették ki 38,5%-kal (9304,2 millió forint). Mindkét jogcímen a 2013. évhez képest csökkenés volt tapasztalható, a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetéseknél 7,2%-os, míg a késedelmi pótlékok esetében 2,9%-os változás volt tapasztalható. A további jogcímek közül az egyéb kötelezettségek soron a visszautalások összege -547,3 millió forint volt, mely a 2013. évhez viszonyítva csak 32,3%-ot tett ki.

1/11. alcím: Energiaellátók jövedelemadója

Az energiaellátók jövedelemadójából a 2014. évre vonatkozó költségvetési törvény 61 100,0 millió forint bevételt irányzott elő. A tényleges adóbevétel 34 959,3 millió forint volt, amely a költségvetési előirányzathoz képest 26 140,7 millió forintos, 42,8%-os elmaradást mutat. Az előirányzatnál kisebb teljesítést a bázisévi kötelezettség alacsonyabb teljesülése magyarázza, melyben jelentős szerepe volt a 2013. év során végrehajtott rezsicsökkentések adóalap-csökkentő hatásának.

1/12. alcím: Rehabilitációs hozzájárulás

Rehabilitációs hozzájárulásból a 2014. évre vonatkozó költségvetési törvény 65 000,0 millió forint bevételt tartalmazott. A tényleges bevétel 65 952,9 millió forint összegben, az előirányzat 101,5%-ában teljesült.

1/13. alcím: Egyes ágazatokat terhelő különadó

Az egyes ágazatokat terhelő különadó 2013. január 1-jével megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett kiutalás. A 2014. évre vonatkozóan ebben az adónemben 969,6 millió forint visszautalás történt.

1/14. alcím: Kisadózók tételes adója

A kisadózók tételes adójából (KATA) a központi költségvetésnek 42 206,8 millió forint bevétele keletkezett, tehát a 2014. évre előirányzott 78 000,0 millió forint KATA bevétel 54,1%-ban teljesült. Az elmaradást, az átlépők számának folyamatos növekedése ellenére, a tervezetthez képesti alacsonyabb adózói létszám (éves átlagban 91 ezer adózó) indokolja. Ugyanakkor ki kell emelni, hogy az így keletkezett bevételkiesés más adónemek és járulékok esetében a tervezetthez képest bevétel-többletet eredményezett, miután a KATA választása az adóalanyokat mentesíti egyes adók és járulékok fizetése alól. Tekintve, hogy a KATA kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így a vártnál kevesebb átlépő hatása összköltségvetési szinten a tervezetthez képest bevételi többletet eredményezett.

1/15. alcím: Kisvállalati adó

A kisvállalati adóból (KIVA) a 2014. évre vonatkozó költségvetési törvény 45 400,0 millió forint bevételt irányzott elő. A 2014. évi költségvetési bevétel 12 680,9 millió forint lett, amely 32 719,1 millió forinttal kevesebb, mint az előirányzat (annak 27,9%-a). Az elmaradás oka az adónemre áttérő vállalkozások számának a tervezettnél lényegesen alacsonyabb száma. A bevételkiesés ugyanakkor más adónemek esetében a tervezetthez képest bevétel-többletet eredményezett, miután a KIVA választása az adóalanyokat mentesíti egyes adók és járulékok fizetése alól. Mivel a KIVA kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így a vártnál kevesebb átlépő hatása összköltségvetési szinten a tervezetthez képest bevételi többletet eredményezett.

1/16. alcím: Közműadó

A közművezetékek adójából a 2014. évre vonatkozó költségvetés 53 000,0 millió forint bevételt irányzott elő. A tényleges 2014. évi adóbevétel 55 021,1 millió forint volt. A 2014.

évi tényleges adóbevétel előirányzathoz viszonyított többletét az előzetesen becsülnél magasabb adóalap indokolja. Az adónem hatálya alá tartozó vállalkozások a 2014. évi adóbevallásaikban a közművezetékek nyomvonalhossza után 42 619,3 millió forint, a hírközlési vezeték hossza után 12 819,5 millió forint, tehát összesen 55 438,8 millió forint kötelezettséget tüntettek fel, amelyhez viszonyítva a pénzforgalmi adóbevétel mindössze 417,7 millió forinttal lett kisebb.

1/17. alcím: Korkedvezmény-biztosítási járulék

A korkedvezmény-biztosítási járulékból a 2014. évre vonatkozó költségvetési törvény 19 188,9 millió forint bevételt irányzott elő. A tényleges adóbevétel 19 122,8 millió forint volt, amely a költségvetési előirányzathoz képest 66,1 millió forintos, 0,3%-os elmaradást mutat. A korkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevétel a veszélyes munkakörökben dolgozók korhatár előtti nyugdíjba vonulás fedezetét biztosítja.

1/18. alcím: Reklámadó

Reklámadóból a központi költségvetésnek 2014. évben 3 273,3 millió forint bevétele keletkezett. A reklámadó új adónem, 2014. év augusztusától került bevezetésre, ezért a költségvetési törvény nem tartalmazott előirányzatot. A bevételből 3121,4 millió forinttal, azaz 95,4%-ban részesedtek a reklám-közzétevő, éves bevallásra kötelezettek, 151,9 millió forinttal, azaz 4,6%-ban pedig a reklám-megrendelő havi bevallásra kötelezettek.

2. cím: Fogyasztáshoz kapcsolt adók

2/1. alcím: Általános forgalmi adó

2014. évben nettó 3 035 580,2 millió forint pénzforgalmi áfa bevétel keletkezett, amely az előirányzatot (3 014 089,6 millió forint) 21 490,6 millió forinttal (0,7%-kal) haladta meg. A nettó áfa egyenleg az 5 140 903,5 millió forintos bruttó befizetés (ebből 4 800 826,8 millió forint a belföldi és 340 076,7 millió forint az import és a dohánytermékek utáni befizetés) és a 2 105 323,3 millió forintot kitevő kiutalások eredőjeként adódott.

A bázisévhez képest a költségvetés nettó pénzforgalmi áfa bevétele 226 005,3 millió forint (8%-os) növekedést mutat. A nettó bevételek növekménye a bruttó befizetések 419 112,0 millió forintos (8,9%-os) és a kiutalások 193 106,7 millió forintos (10,1%-os) növekedésének egyenlegeként adódott.

A 2014. évi bruttó áfa bevétel 419 112,0 millió forintos (8,9%-os) emelkedést mutat a bázisidőszakhoz képest, ezen belül a belföldi áfa befizetés 399 550,1 millió forinttal (9,1%-kal) emelkedett. Az import és dohány áfa befizetés 19 561,9 millió forinttal (6,1%-kal) emelkedett, melyből az import áfa bevétel 13 074,2 millió forinttal (6,4%-kal), a dohánytermékek után beszedett áfa bevétel pedig 6487,7 millió forinttal (5,6%-kal) volt magasabb a 2013. évinél.

Az infláció mértéke a várttól elmaradt, melynek áfa bevételekre gyakorolt negatív hatását azonban kompenzálta a fogyasztási volumenek vártnál kedvezőbb alakulása és elsősorban az on-line pénztárgépeknek köszönhető gazdaságfehéredés. A pénztárgépek on-line bekötése az év során fokozatosan valósult meg, mely a bevételek éven belüli lefutásában is tükröződik. A GDP volumene 2014-ben 3,6%-kal emelkedett, az éves infláció 0,2%-kal csökkent. Az áfa bevételek legnagyobb forrását jelentő folyóáras vásárolt fogyasztás esetében 3,1%-os növekedés volt tapasztalható.

A 2014. évre beadott áfa bevallások alapján a bázis évhez képest a belföldi értékesítések adóalapja 6%-kal, a beszerzések adóalapja 7,3%-kal nőtt. A befizetendő adó 8,9%-os, míg a

visszaigényelhető adó 9,3%-os emelkedést mutatott. A bevallásokból megállapítható, hogy a 2014. év folyamán a bázishoz képest növekvő értékesítés az év egészében fennmaradt.

2/2. alcím: Jövedéki adó

2014. évben jövedéki adó címén 918 930,3 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek, mely az éves előirányzattól (931 900,0 millió forint) 12 969,7 millió forinttal (1,4%-kal) maradt el. Az elmaradást főként a dohánytermékek forgalmának csökkenése indokolja.

Az adóbevétel az előző év értékénél (897 318,5 millió forint) 21 611,8 millió forinttal (2,4%-kal) volt magasabb, mely a forgalomváltozások és egyéb piaci trendek együttes hatásának köszönhető. A bevételek legnagyobb hányadát – közel 58%-át – továbbra is az üzemanyagok utáni befizetések tették ki, ezen túlmenően a bevételek 31%-a a dohánytermékek után, mintegy 10%-a pedig a szeszesitalok és egyéb termékek után folyt be. Ez a bázisévhez képest 3 százalékpontos ártrendeződést jelent a dohánytermékek felől a többi termékcsoporthoz irányába. A főbb termékcsoporthoz utáni pénzforgalmi bevételek az alábbiak szerint alakultak:

– Az üzemanyagok esetében az adóbevétel 536 370,3 millió forintot tett ki, mely 37 705,8 millió forinttal (7,6%-kal) magasabb az előző évi értéknél (498 664,5 millió forint). A növekedés a befizetések 36 795,4 millió forintos (6,7%-os) emelkedésének, és a kiutalások 910,4 millió forintos (1,9%-os) csökkenésének együttes hatásaként adódott. A bevételek 36,5%-át a benzin, 62,8%-át a gázolaj utáni befizetések adták, mely a bázisévhez képest 1,3 százalékpontos ártrendeződést jelent a gázolaj javára. A befizetések növekedése a gázolaj és a benzin forgalomnövekedésének köszönhető. 2014. évben – az előző évhez viszonyítva – a gázolaj szabadforgalma 8,1%-kal, a benziné 3,7%-kal növekedett. A kereskedelmi gázolaj visszatérítésnek köszönhetően 978 millió forinttal, a mezőgazdasági visszatérítések esetén 524 millió forinttal kevesebb jövedéki adó került kiutalásra, míg egyéb jogcímen 593 millió forinttal nőtt a visszatérített jövedéki adó összege a bázishoz képest. 2014. évben az üzemanyag árak a bázisévi szintet benzin esetén átlagosan 2,6%-kal, gázolaj esetén 2,4%-kal múlták alul.

– A dohánytermékek jövedéki adóbevétele 287 870,4 millió forint volt, amely az előző évi értékhez (311 600,4 millió forint) képest 23 730,0 millió forinttal (7,6%-kal) alacsonyabb. Az alacsonyabb teljesülést a szabadforgalom csökkenése, illetve a piaci szerkezet ártrendeződése (cigarettről fogyasztási dohányra való forgalom-átterelődé) miatti adóalap csökkenés indokolta. 2014. évben a szabadforgalomba helyezések volumene a cigaretta esetén 20,8%-kal csökkent, a fogyasztási dohány esetén pedig 8,9%-kal emelkedett. Ezáltal folytatódott az évek óta tapasztalható piaci ártrendeződés, melyben jelentős szerepet játszik az ún. expandált dohányok terjedése.

– A szeszesitalok és egyéb termékek jövedéki adóbevétele 94 689,3 millió forintot tett ki, amely 7635,6 millió forinttal (8,8%-kal) magasabb a bázisnál (87 053,7 millió forint), mely a forgalomnövekedés és a készletezés pozitív hatásának tudható be. Ez utóbbi az alkoholdermékek esetén következett be az év végén, mely a népegészségügyi termékadó egyes alkoholdermékekre történt 2015. január 1-jei kiterjesztéséhez köthető.

2/3. alcím: Regisztrációs adó

2014. évben regisztrációs adó címén nettó 18 810,1 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek, mely 18 886,9 millió forint befizetés és 76,8 millió forint visszautalás eredőjeként adódott. A nettó adóbevétel az éves előirányzatot (16 300,0 millió forint) 2510,1 millió forinttal (15,4%-kal) haladta meg, melynek háttérben a gépjárműpiac vártnál nagyobb mértékű fellendülése áll. Az adóbevétel a bázisév értékét

(15 608,4 millió forint) 3201,7 millió forinttal (20,5%-kal) lépte túl. A visszautalások aránya a bázisévhez képest csökkent, melynek háttérében a gépjárművek külföldiek részére történt értékesítésének csökkenése áll.

Az év során 167,8 ezer darab személygépjárművet vontak regisztrációs adóigazgatási eljárás alá, ezek közül ténylegesen 167,6 ezer darab után folyt be regisztrációs adó (0,2 ezer darab után a regisztrációs adó visszatérítésre került). A volumenek 29,6%-kal haladták meg a bázis értékét. Ezen belül az új személygépjárművek 67,4 ezer darabot, a használtak 100,4 ezer darabot tettek ki, az előbbi 17,8%-os, az utóbbi 38,9%-os növekedést jelent a bázishoz képest. A regisztrációs adóeljárás alá vont személygépjárművek után kivetett adón belül az új gépjárművek utáni bevételek aránya 36,2%-ot, a használtak utáni 63,8%-ot ért el, mely 0,3 százalékpontos átrendeződést jelent a használt autók javára. Az átlagos regisztrációs adótétel a bázisévi 118 ezer forint/darabról 109 ezer forint/darabra (7,6%-kal) csökkent. Ezen belül az új gépjárművek átlagos adótétele 98,2 ezer forint, mely a bázishoz képest 1,2%-os emelkedést mutat, a használt gépjárművek átlagos adótétele 116 ezer forint, mely a bázishoz képest 13,2%-os csökkenést jelent. A visszaesésben az első alkalommal történt hazai forgalomba helyezéseken belül a külföldről behozott régebbi használt autók megnövekedett aránya áll.

A motorkerékpárok után mintegy 518 millió forint nettó regisztrációs adót fizettek, mely a volumen 6,9%-os növekedése mellett mintegy 8 millió forinttal (1,5%-kal) meghaladja a bázist. A használt motorkerékpárok behozatalának volumene 12%-kal nőtt, az újaké 6,3%-kal csökkent a bázis évhez képest.

2/4. alcím: Távközlési adó

2014. évben távközlési adó címén mintegy 55 955,0 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely az éves előirányzattól (57 000,0 millió forint) 1045,0 millió forinttal (1,8%-kal) maradt el. Az alacsonyabb teljesülés háttérében az adóalap tárgyévben tapasztalt csökkenése áll.

2/5. alcím: Pénzügyi tranzakciós illeték

2014. évben 277 923,5 millió forint pénzügyi tranzakciós illeték folyt be a költségvetésbe. A bevétel a költségvetési előirányzatot (269 400,0 millió forint) 8523,5 millió forinttal (3,2%-tal) múlta felül. Az előirányzat magasabb teljesülésének oka a Magyar Államkincstár vártnál nagyobb befizetése. A 2014. évi bevétel a 2013. évi bevételhez (259 614,3) viszonyítva 18 309,2 millió forintos (7,1%-os) növekedést mutat. A bázis évhez mért túlteljesülés háttérében több tényező játszott szerepet: az illeték 2013. januártól hatályos, így az új adónemből első alkalommal 2013 februárjában realizálódott bevétel a bázis évben. További hatásként jelentkezik, hogy 2013. augusztus hónaptól az illeték mértéke emelkedett, és a készpénzfelvétel esetén eltörlésre került a tranzakciónként fizetendő 6000 forintos felső határ, ami növelte a bázisévhez képest a teljesülést. Másfelől 2013. szeptember-december hónapokban a pénzforgalmi szolgáltatók egyszeri befizetésének arányos része növelte a bázisévi bevételt, viszont 2014-ben ez már nem jelentkezett. A költségvetés bevételének 34,3%-a a Magyar Államkincstárhoz, míg 65,7%-a az adófizetésre kötelezett piaci szereplőkhöz köthető.

2/6. alcím: Biztosítási adó

Biztosítási adóból 2014-ben a központi költségvetésnek 28 749,1 millió forint bevétele származott, így a 2014. évre tervezett 28 000,0 millió forint adóbevétel 749,1 millió forinttal, 2,7%-kal magasabban teljesült. Az eltérést a biztosítási piac vártnál kedvezőbb alakulása okozta.

3. cím: Lakosság költségvetési befizetései

3/1. alcím: Személyi jövedelemadó

A 2014. évre vonatkozó költségvetés előirányzatként 1 550 000,0 millió forint személyi jövedelemadó-bevétellel számolt. A személyi jövedelemadóból ténylegesen befolyt költségvetési bevétel 1 589 055,4 millió forint. Az előirányzathoz viszonyított teljesítés 39 055,4 millió forintos, 2,5%-os túlteljesülést mutat. Az előirányzatot meghaladó adóbevétel több tényező eredőjeként adódott.

A túlteljesülésben kiemelt szerepet játszott a bruttó bér és keresettömeg, valamint az egyes elkülönülten adózó jövedelmek vártnál kedvezőbb alakulása. Ebben szerepet játszott a legális foglalkoztatás bővülése.

A tervezettnél kevesebb KATA-ba átlépő adózó miatt az egyéni vállalkozók személyi jövedelemadó befizetései az előzetes várakozásokhoz képest túlteljesültek.

A kifizetők által levont jövedelemadó a tervezetthez képest viszont alacsonyabban teljesült. Az elmaradásban kiemelt szerepet játszott a kamatok csökkenése, ugyanakkor a béren kívüli juttatások, és az egyes meghatározott juttatások növekedtek.

A központi költségvetésbe 2014. évben befolyt személyi jövedelemadó-bevétel 84 457,2 millió forinttal, 5,6%-kal volt magasabb a 2013. évi bevételnél (1 504 598,2 millió forint).

3/2. alcím: Egyéb lakossági adók

2014. évben a költségvetésnek egyéb lakossági adóbefizetésekből 443,9 millió forint bevétele származott, mely az éves előirányzatot (200,0 millió forint) 243,9 millió forinttal haladta meg. Az összes bevételből 16,9 millió forintot tett ki a bérfőzési szeszadó, 353,3 millió forintot a lakossági vámbefizetések, és 73,7 millió forintot a NAV értékesítési bevételi számlára érkezett összeg. A magasabb teljesülés a lakossági vámbevételek vártnál kedvezőbb alakulásának köszönhető.

3/4. alcím: Lakossági illetékek

Az illetékbecsülésekből a központi költségvetésnek 2014. évben 120 273,9 millió forint bevétele származott, amely a költségvetési előirányzatot (110 000,0 millió forint) 10 273,9 millió forinttal (9,3%-kal) haladta meg. A túlteljesülés háttérében a NAV által kezelt örökösödési, ajándékozási és visszterhes illetékek magasabb teljesülése áll, melyet részben mérsékelt az eljárási illeték utáni bevételek alacsonyabb teljesülése.

Az illetékbevételek a bázisévhez képest 12 841,7 millió forinttal (12%-kal) nőttek. A bevételek alakulását a szabályozóváltozásokon kívül a 2014-ben felfutó ingatlanpiac, valamint a gépjárműpiac növekedése határozta meg.

3/5. alcím: Gépjárműadó

Gépjárműadóból a központi költségvetés bevételi előirányzata 2014-ben 39 000,0 millió forint volt, amely 42 402,3 millió forintra (az előirányzatnál 3 402,3 millió forinttal, 8,7%-kal magasabban) teljesült. A túlteljesülés a bázis magasabb teljesüléséhez és a gépjárműállomány bővüléséhez köthető.

3/6. alcím: Magánszemélyek jogviszony megszűnéséhez kapcsolódó egyes jövedelmeinek különadója

Az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény II. fejezete szabályozza a magánszemélyek úgynevezett 75%-os

különadóját. A 2014. évi költségvetési előirányzat 900,0 millió forint különadó-bevétellel számolt, a különadóból ténylegesen befolyt költségvetési bevétel 1 548,5 millió forint lett. A ténylegesen befolyt bevétel a törvényi előirányzatot 648,5 millió forinttal (72,1%-kal) haladta meg.

3/7. alcím: Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj

Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díjból 2014-ben a központi költségvetésnek 26,3 millió forint bevétele származott.

4. cím: Egyéb költségvetési bevételek

4/1. alcím: Vegyes bevételek

A vegyes bevételek 2014-ben 28 018,4 millió forintot tettek ki, amely több mint háromszorosa volt a tervezettnak (az előirányzat 340,2%-a).

A bevételek közül kiemelendő az önkormányzati adósságkonszolidációval kapcsolatban - a 2014. évi költségvetésről szóló törvény 68. §-ának (5) bekezdése alapján – a települési önkormányzatok által a hiteltörlesztések fedezetére elhelyezett betétek, biztosítékok összegének befizetéséből származó 5221,2 millió forint. Ezzel a tétellel a költségvetési törvény nem számolt. A korábban átutalt összegekből a felszámolók 339,6 millió forintot fizettek vissza. A különféle díjakból, bírságokból, késedelmi kamatokból 374,6 millió forintos bevételt könyvelhetett el a költségvetés. Az állami kezességek vállalásához kapcsolódóan 2014-ben 190,1 millió forint összegű kezességvállalási díj folyt be a központi költségvetésbe többnyire a lakáshitelekhez vállalt állami kezességek után. A korábban teljesített kiadások visszatérülésével kapcsolatban összesen 17 725,5 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely közel hatszorosa volt a tervezettnak. Ebből kiemelendő a jogosulatlanul igénybevett lakásépítési támogatások és kedvezmények behajtásából, visszafizetéséből származó mintegy 3540,8 millió forint, az Ávr. 23. § (6) bekezdése értelmében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék terhére elszámolási, valamint visszatérítési kötelezettséggel nyújtandó támogatásokból visszafizetett 1970,8 millió forint, valamint az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban - pótelőirányzat ellensúlyozása címen - elszámolt 9863,7 millió forint.

A korábban lehívott egyedi és jogszabályi kezességekből, valamint viszontgaranciákból keletkező állami követelések érvényesítéséből 2014-ben együttesen 4170,0 millió forint bevételt számolhatott el a költségvetés (az előirányzat 107,7%-a). E bevételek meghatározó tételei a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., az Agrár-vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány és a Mehib Zrt. által behajtott összegek visszatérülésének, illetve a NAV által - egyéb jogszabályi kezességek beváltását követően - behajtott követeléseknek az eredménye. A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezességbeváltásainak átlagos megtérülése 17,4%-os mértékű volt, hasonlóan az előző évhez, így a költségvetésnek 2093,6 millió forintot utalt át a társaság. Az Agrár-vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 462,8 millió forintos befizetése, valamint a Mehib Zrt. által behajtott 677,3 millió forint mellett a további, jogszabályi kezességekből (lakás- és agrárkezességek) keletkező követelésekkel kapcsolatos bevételek jellemzően nagyszámú, és relatíve kisebb összegű befizetésekéből származnak.

Az 52 év felettiek számára a magánnyugdíjrendszerből a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe 2009-ben lehetővé vált visszalépés folyamatával kapcsolatban - a korábban tévesen átutalt összegek visszatérítése miatt - összességében 2,2 millió forintos kiadása volt a költségvetésnek.

4/2. alcím: Központosított bevételek

Központosított bevételek címen 2014-ben 241 954,0 millió forint teljesült, ami a törvényi előirányzat 93,4%-ának felelt meg.

A különféle bírságbevételek együttesen 38 365,5 millió forintot tettek ki, mely kevesebb volt az előirányzatnál (86,6%). Ezen belül is kiemelendő az objektív közigazgatási bírságbevétel, ahol az eredetileg tervezett 20 000,0 millió forintnak alig több mint a fele folyt be.

A környezetvédelmi termékdíjakból eredetileg 51 641,1 millió forintnyi bevétellel számolt a központi költségvetés, a tényleges 49 794,2 millió forintos teljesítés ettől kismértékben elmaradt (96,4%). Az előirányzathoz viszonyított elmaradás oka az elektromos és elektronikai berendezések termékkör esetében történt több milliárd forintos termékdíj visszaigénylés.

Az egyéb központosított bevételekből összesen 18 475,6 millió forint teljesült, amely meghaladta az előirányzatot (113,6%). Mindez elsősorban a vízkészletjárulékból befolyt bevétel várakozáson felüli teljesítésének köszönhető.

A megtett úttal arányos útdíjból összesen 127 534,9 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely kevesebb volt a tervezettnél (95,3%). Ennek háttérében az áll, hogy az új díjrendszer bevezetése 2013. július 1-jén történt, emiatt a bevételek tervezése során számos tényező bizonytalan volt, pl. nem álltak rendelkezésre gyakorlati tapasztalatok a forgalmi teljesítményekről. Az úthasználói szokások is megváltoztak a díjrendszer bevezetésével: a felhasználók racionalizálták fuvarjaikat, valamint némileg változtak a preferált útvonalak is.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2013. január 1-jétől új fizetési kötelezettségként bevezette a hulladéklerakási járulékot. A hulladéklerakó üzemeltetője, illetve az ártalmatlanítási művelet végzője a hulladéklerakóban elhelyezett hulladék mennyisége és fajtája alapján a hulladék hulladéklerakótól történő eltérítése, valamint az Európai Unió által meghatározott hasznosítási arányok teljesítése érdekében hulladéklerakási járulékot köteles fizetni. A lerakási járulék mértéke 2014. évben 6 000 forint/tonna volt. A hulladéklerakási járulékból befolyt 7783,8 millió forintos bevétel jelentősen, 40,1%-kal maradt el az előirányzattól. Ennek oka egyrészt, hogy a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladékok hasznosításának előtérbe kerülésével csökkent a lerakott hulladék mennyisége, másrészt a járulék mértékének duplájára emelkedése (a 2013. évi 3000 forintról 2014-ben 6000 forintra) – a rezsicsökkentés bevezetése és egyéb fizetési kötelezettségek terhe mellett – nehézségeket okozott a hulladékgazdálkodási társaságok működésében.

5/1. alcím: Központi költségvetési szervek

A központi költségvetési szervektől származó befizetések 2014-ban összesen 26 603,9 millió forint összeget tettek ki. A legjelentősebb tétel a teljesen saját bevételből gazdálkodó intézmények részére meghatározott befizetési kötelezettségek mintegy 25 521,1 millió forintos teljesítése. A 2013. évi előirányzat-maradvány terhére előírt befizetési kötelezettségből 291,6 millió forint, valamint az egyéb befizetések jogcímen 791,2 millió forint folyt be.

5/2. alcím: Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő befizetések

A Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő jogcím 9443,2 millió forint összegű 2014. évi teljesítési adat elmaradt a tervezett előirányzat – 23 500,0 millió forint – összegétől. Az eltérés annak köszönhető, hogy a központi költségvetési szervek és az önkormányzatok kisebb összeget vettek igénybe a 25 év alatti és 55 év feletti, továbbá a képzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, valamint a gyestről visszatérő és tartós

munkanélküliség után elhelyezkedő munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulási adó kedvezményéből.

5/3. alcím: Köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetések

A 2014. évi költségvetési törvény 8004,0 millió forint bevételt irányzott elő.

2013. január 1-jétől a 3000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzatok számára a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt) kötelezően ellátandó feladattá minősíti az illetékességi területükön, saját tulajdonban lévő, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmények működtetését. A működtetést a települések saját forrásuk terhére biztosítják. A kötelezettség alól – gazdasági helyzetükre való hivatkozással – a települések felmentést kérhetnek az államtól. Az állam a törvény adta lehetőségénél fogva ugyanakkor a feladatellátástól való felmentéssel egyidejűleg, bevételeihez mért hozzájárulás megfizetésére kötelezheti az önkormányzatot.

Ennek keretében az állam döntött a kérelmek alapján az érintett önkormányzatok hozzájárulás-fizetési kötelezettségének havi mértékéről.

A Nkt. 74. § (6) bekezdése szerint a hozzájárulás megállapítása a helyi önkormányzati képviselők soron következő választása évét követő szeptember 1-je és az azt követő önkormányzati képviselő-választás évét követő augusztus 31-ével bezárólag terjedő időszakra havonként azonos összegben történik, a felülvizsgálatra a helyi önkormányzati képviselők soron következő választását követő évben (2015-ben) kerül sor.

A 2014. évre tervezett 8004,0 millió forint 2014. év végére, az állam által megállapított önkormányzati havi befizetések rendszeres teljesítése következtében 7904,5 millió forintra teljesült.

5/4. alcím: Kutatási és Technológiai Innovációs Alap befizetése

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap részére 2014-ben 10 000,0 millió forintos befizetési kötelezettség volt előírva. Az alap teljesítette a befizetést a tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatásfejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében.

5/7. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2014-ben összesen 184 677,7 millió forintot fizetett be a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetbe.

A 2014. évi költségvetési törvény 26. § (5) bekezdése felhatalmazta a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős minisztert, hogy a 2014. évi központi költségvetés január–november havi előzetes tényadatai alapján az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben befizetési kötelezettséget határozzon meg a Nyugdíjbiztosítási Alap terhére, a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet javára. A Nyugdíjbiztosítási Alap e jogcímen teljesített befizetési kötelezettsége a 2014. évben 183 379,2 millió forint volt.

A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény végrehajtásáról szóló 2014. évi LXII. törvény 18. §-a alapján a Nyugdíjbiztosítási Alap 2013. évi 1298,5 millió forint összegű többletét befizette a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése alcímére.

5/9. alcím: Önkormányzatok befizetései

A helyi önkormányzatok befizetései jogcím előirányzata 9733,6 millió forintra teljesült, amely több tényezőtől tevődött össze. Tartalmazza a tárgyévet megelőző évi önkormányzati

elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, 8911,8 millió forintot, valamint ezek igénybevételei, kiegészítő és késedelmi kamatát 819,2 millió forint összegben. Emellett tartalmazza még az önkormányzatok vállalkozási befizetéseit 2,6 millió forintot.

7. cím: Egyéb uniós bevételek

7/2. alcím: Vámbeszedési költség megtérítése

A központi költségvetésnek a 2014. évben 10 986,3 millió forint nemzeti vám bevétele keletkezett. A 2014. évi költségvetés ezen a címen 9300,0 millió forintos előirányzatot tartalmazott, melyet a tényleges bevétel 1686,3 millió forinttal (18,1 %-kal) múlt felül. A felülteljesülés oka az importforgalom és az átlagvám szintjének felülteljesülése.

A 2014. évi bevétel 2016,6 millió forinttal, 22,5%-kal haladta meg a 2013. év 8969,7 millió forintos bevételét. Az éves nemzeti vámbevétel bázisalapú tervezésekor figyelembe vett mutatók: az import változása, a teljes importforgalomhoz viszonyított harmadik országos importforgalom aránya, illetve a vámtétel átlagos mértéke voltak. Ezek mellett a tervezés számolt az ún. egységes engedélyezés additív bevétel-módosító hatásával, vagyis azzal a tényezővel, hogy az engedélyek kiadásával a 25%-os nemzeti rész két tagállam között 50-50%-os arányban megosztásra kerülhet. Az egységes engedélyek után a költségvetésnek 36,4 millió forint bevétele keletkezett a más országokkal megosztott nemzeti vámbevételekből.

7/3. alcím: Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése

Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése alcímen 2014-ben a magyar költségvetésbe 206,2 millió forint bevétel folyt be, amely 7,4%-kal haladja meg a tervezett előirányzatot. A kvótatulajdonosok 2014-ben összesen 824,9 millió forint termelési díjat fizettek az uniós szabályok alapján. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által behajtott összegek 75%-25% arányban oszlanak meg az Európai Bizottság és a központi költségvetés között.

7/4 alcím: Uniós támogatások utólagos megtérülése

Az uniós támogatások utólagos megtérítéseként összesen 17 486,4 millió forint bevétel keletkezett, amely a tervezett előirányzat 76,2%-a. A teljesítés elmaradásánál közrejátszott, hogy december végén két Kohéziós Alap projektre érkezett zárásösszeg, de az már nem került bevételezésre. A részletek a következők:

- A Kohéziós Alap projektjei közül két közlekedési és hat környezetvédelmi projektnél megtörtént az utolsó 20%-ra jutó uniós bevétel elszámolása összesen 14 072,5 millió forint összegben.
- A 2004-2006-os programozási időszak Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Programjának zárásösszegeként 2034,2 millió forint folyt be a központi költségvetésbe.
- Hazai beruhásként indult, majd a Közlekedés Operatív Program finanszírozásába bevont 4-es metró projekt utólagos elszámolásából 789,3 millió forint bevétel keletkezett.
- Az Európai Bizottság a Transzeurópai Közlekedési Hálózat (TEN-T) beruházások zárásösszegeként 405,1 millió forintot utalt át.

- A Leonardo da Vinci szakképzési program 1997-től 1999-ig tartó időszakára befizetett nemzeti hozzájárulás fel nem használt részének visszatérítéseként 185,3 millió forint érkezett az Európai Bizottságtól.

8. cím: Tőke követelések visszatérülése

A magyar állam külföldre és belföldre nyújtott deviza- és forint-hiteleiből eredő követeléseiből a 2014-ben befolyó bevétel 10 915,1 millió forint volt.

8/1. alcím: Kormányhitelek visszatérülése

A kormányhitelek visszatérülése alcím a volt rubel és dollár elszámolású országoknak korábban nyújtott kormányhitelek, illetve kereskedelmi szaldókövetelések bevételeit tartalmazza.

A 2014. évre tervezett 350,1 millió forintos bevétellel szemben 335,6 millió forint bevétel keletkezett a forint árfolyamának tervezettől eltérő alakulása miatt. A bevétel két ország Albánia és Nicaragua törlesztésének eredménye. Az albán viszonylatú adósságtörlesztés 2014-ben le is zárult.

A még fennálló kormányzati követeléseink, Nicaragua kivételével, kétesnek minősülnek mivel lejártak, vagy a partnerország kitért az adósság rendezését célzó tárgyalások elől, vagy a tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

8/2. alcím: Alárendelt kölcsöntőke kötvény visszatérülése

Az 1993-1995. évi bankkonszolidáció során a magyar állam több hitelintézetet is feltőkésített alárendelt kölcsöntőke kötvény formájában. E kötvényeknek a visszafizetése 2013-2014. években esedékes. A követelések visszatérülésére a tervezett 10 412,0 millió forinttal szemben a tényleges befizetés 10 579,5 millió forint volt. A tervezett összeg nem tartalmazta a 2014-ben esedékes törlesztések teljes körét, tekintve, hogy az egyik adós vitatta a visszafizetés mértékét és egyösszegű teljesítését. 2014-ben azonban az általa fizetendő összegnek egy részét teljesítette, emiatt kisebb összegű bevétel még várható a következő években is ezen a jogcímen.

27. cím: Diákhitel tartozások részleges elengedése

Ezen a címen eredetileg 4000,0 millió forint kiadást tervezett a költségvetés, tényleges kifizetés azonban végül nem történt. Ennek oka, hogy a diákhitel termékekhez kapcsolódó – jelenleg is érvényben lévő - kedvezmények áttekintése után új kedvezmény bevezetésére nem került sor.

28. cím: Diákhitel 2 konstrukció kamattámogatása

A felsőoktatás finanszírozási formáinak átalakításához kapcsolódóan a Diákhitel Központ Zrt. a hallgatói hitelrendszerről szóló 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet alapján 2012. októberétől - a korábbi szabad felhasználású diákhitel 1 termék mellett - bevezette a kötött felhasználású diákhitelt (diákhitel 2). A diákhitel 2 kizárólag a felsőoktatási képzés önköltségének finanszírozására vehető igénybe állami kamattámogatás mellett. A hallgatónak a diákhitel 2 után csak 2% kamatot kell fizetnie, az ezen felüli kamatrészt az állam megtéríti. 2014-ben ezen a jogcímen kifizetett állami kamattámogatás 310,2 millió forint volt (az előirányzat 61,5%-a), míg a támogatott hitelállomány 8487 millió forint. A diákhitel 2 szerződések száma év végére meghaladta a 15 365 darabot.

29. cím: Lakástámogatások

29/1. alcím: Egyéb lakástámogatások

A XLII. fejezet, 29. cím, 1. Egyéb lakástámogatások alcím törvényi előirányzata a 2014. évben 159 200,0 millió forint volt, amelyhez 80,4%-os teljesítéssel 127 959,9 millió forint kifizetés társult. Az egyéb lakástámogatások jogcímeit az árfolyam, a hozamok és az egyes konstrukciókat igénybe vevők létszáma mozgatja. Az elmaradás oka részben az említett paraméterek változásaira vezethető vissza. A 2014. évi kiadás a 2013. évinél 3,0%-kal volt kevesebb. A kiadási előirányzat támogatási jogcímeik szerinti alakulásának főbb elemei a következők voltak.

– Lakásépítési támogatás:

A több gyermeket nevelő vagy vállaló családok számára új lakás építése vagy vásárlása céljára vissza nem térítendő lakásépítési támogatást nyújt a költségvetés. A támogatás finanszírozására a 2014. évben 983,9 millió forint került elköltésre.

– Otthonteremtési kamattámogatás lakástulajdon-szerzésre, -korszerűsítésre:

A 2012. évtől létező konstrukció a lakástulajdon-szerzést (új lakás építése, új és használt lakás vásárlása) és -korszerűsítést segíti elő oly módon, hogy a költségvetés kamattámogatást nyújt az arra jogosultaknak. E jogcímen 1392,9 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

– Otthonteremtési kamattámogatás otthonvédelmi célra:

A devizahitelek megsegítésére a bankokkal kötött megállapodás részeként került bevezetésre a rendszer. A forintra váltott lakáscélú devizahitelek kamattámogatására és a 180 napon túli késedelmes vagy felmondott deviza-jelzáloghitellel terhelt lakóingatlan megvásárlására igénybe vett kölcsön kamattámogatására 5,9 millió forintot fordított a költségvetés.

– Árfolyamgát támogatása:

A devizahitel-adósok megsegítése érdekében került bevezetésre 2012-ben az árfolyamgát rendszere, melynek célja a konstrukciót igénybe vevők terheinek lényeges csökkentése. Az árfolyamgátba belépő lakáscélú devizahitelek támogatása (mentesített követelésrész, a közszférában dolgozók vissza nem térítendő támogatása, kamattámogatása) 27 619,0 millió forint költségvetési kiadással járt.

– Jelzáloglevelek kamattámogatása:

2009. július 1-jét megelőzően a jelzáloglevelek kamattámogatásával nyújtott hitelt új lakás építésén, vásárlásán kívül használt lakás vásárlásához, korszerűsítéséhez és bővítéséhez lehetett igénybe venni. A törlesztés első húsz évében a kölcsön kamatainak megfizetéséhez az állam költségvetési támogatást ad.

A 2013. évi 39 297,1 millió forinthez képest 2014-ben az igénybevétel 33 671,3 millió forintot tett ki, ami 14,3%-os csökkenést jelent. A mérséklődés oka a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése.

– Kiegészítő kamattámogatás:

2009. július 1-jét megelőzően kiegészítő kamattámogatású hitelt lehetett igényelni új lakás építéséhez vagy vásárlásához. Az állam a házaspárok vagy a gyermeket eltartók által felvett hitelek kamataihoz nyújtott támogatást, legfeljebb 20 évre. E támogatási forma igénybe vehető volt önkormányzat, gazdasági társaság vagy vállalkozó által magánszemély részére

eladás, illetve bérbeadás céljára történő lakásépítéshez vagy közművesített telek kialakításához.

A 2014. évi költségvetési hatás 10 995,8 millió forintot tett ki, amely 43,6%-kal volt kevesebb az előző évinél. A csökkenést a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése együttesen eredményezte.

– *Fiatalok és többgyermekes családok lakáscélú kölcsöneinek kamattámogatása:*

A kamattámogatott kölcsönt a 2009. év második felétől a 35 év alatti fiatalok, valamint az eltartott gyermekek számától függően a 45 év alatti kettő vagy többgyermekes családok új lakás építéséhez, vásárlásához vehetik igénybe. A támogatás az életkortól és a gyermekek számától függetlenül lakás korszerűsítéséhez is felhasználható.

A 2014. évben az e jogcímen megjelenő kiadás 322,0 millió forint volt, ami az előző évhez képest 46,6%-os csökkenést jelent. A változás oka a fajlagos kamattámogatás mérséklődése.

– *Lakásépítési kedvezmény:*

2009. július 1-je előtt a lakásépítés, új lakás vásárlása céljára felvett kölcsönök csökkentésére volt folyósítható többek között a lakásépítési kedvezmény. Az előirányzatból e célra a 2014. évben 2193,9 millió forint összegű támogatás került kifizetésre.

– *Megelőlegezett lakásépítési kedvezmény:*

A gyermektelen fiatal házaspár két gyermek, vagy egy házaspár egy meglévő gyermek esetében további egy gyermek vállalása után 2009. július 1-jéig igényelhetette a lakásépítési kedvezmény kölcsönként való megelőlegezését. A megelőlegezett kedvezmény új lakás építésére vagy új lakás vásárlására volt nyújtható. A megelőlegezés időtartama alatt az adósnak nem kell a kölcsönt törlesztenie, az esedékes kamatokat a hitelintézet a központi költségvetéssel számolja el. A gyermekvállalás határideje egy gyermek esetében 4 év, két gyermek esetében 8 év. A 2014. évi kiadás 2097,3 millió forint volt. A 2014. évi összegből a megszületett gyermekek utáni – a kölcsönök kiegyenlítésére kifizetett – kedvezmény 2291,6 millió forint volt. Az állam által az ügyfél helyett kifizetett kamatok és költségek visszatérítése – figyelembe véve a gyermekvállalás elmaradása esetén visszafizetett kamatot és költséget is – 194,3 millió forint bevételi többletet eredményezett.

– *Fiatalok otthonteremtési támogatása:*

A gyermeket nevelő 35 év alatti házastársak, élettársak vagy egyedülálló személyek vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek, ha használt lakást vásároltak és a támogatásra 2009. július 1-je előtt jogosultságot szereztek. A költségvetési kiadás 2014-ben 177,7 millió forintot tett ki.

– *Lakás-takarékpénztári megtakarítás támogatása:*

A lakás-takarékpénztári betéteket az állam 30%-os mértékben támogatja, de magánszemélyek esetén éves szinten maximum 72 ezer forinttal, míg társasházaknál lakásszámtól függően 180 és 324 ezer forint közötti összeggel. A lakás-takarékpénztári megtakarítások támogatására fordított kiadás 15,3%-kal emelkedett, így e célra 40 906,3 millió forint került felhasználásra. A növekedés oka, hogy e megtakarítási forma egyre népszerűbb a lakosság körében, a szerződések száma folyamatosan nő.

– *Adó-visszatérítési támogatás:*

2005. február 1-jétől nem igényelhető, emiatt a költségvetési kiadás fokozatosan mérséklődik. 2014-ben már csak a korábbi jogszabályi feltételek szerint jogosultságot szerzett lakást építők igényelhették. Erre a célra 2014-ben 1,9 millió forint került a költségvetésből kifizetésre.

– *Mozgáskorlátozottak támogatása:*

A mozgáskorlátozott személyek lakásuk akadálymentesítésére vehetik igénybe ezt a támogatást. Ezen a jogcímen 2014-ben a költségvetési kiadás 74,1 millió forint volt, amely az igénylők számának növekedése következtében 15,6%-kal több, mint a 2013. évben.

– *Törlesztési támogatás:*

Az 1988. január 1. és 1993. december 31. között hatályban lévő jogszabályok alapján felvett hitelek törlesztéséhez 15-80% közötti támogatást vállalt az állam. 2014. évben az érintett hitelek vonatkozásában a költségvetésnek nem volt kiadása, ugyanakkor – a jogtalan igénybevétel visszafizetése miatt – 3,2 millió forint összegű bevétel keletkezett.

– *Folyósítási költség és költségtérítés:*

Lakástámogatások (lakásépítési támogatás, lakásépítési kedvezmény, kamattámogatások stb.) folyósítása esetében a hitelintézeteket 1,5%, a megelőlegezett lakásépítési kedvezmény, valamint a fiatalok otthonteremtési támogatása után 3% költségtérítés illeti meg. A 2014. évi teljesítés 868,0 millió forint, ami 23,0%-kal kevesebb, mint a 2013. évi - 1127,1 millió forint összegű - kiadás.

– *Megvásárolt hitelállomány után járó költségtérítés:*

A kölcsönök vagy önálló zálogjog megvásárlása miatt felmerülő költségek megtérítésére a jelzálog-hitelintézet a megvásárlás időpontjában az érintett kölcsönszerződés alapján fennálló tőketartozás 0,5%-át fizeti meg az értékesítő hitelintézet számára. Ezt az összeget a jelzálog-hitelintézet utólag megigényelheti a Magyar Államkincstártól.

A kiadás a 2013. évi 1,8 millió forintról annak 38,9%-ára, 0,7 millió forintra mérséklődött.

– *Lakáscélú hitelek állami megtérítési kötelezettsége:*

Az 1988. december 31-éig hatályban lévő jogszabályok alapján az eredetileg fix kamatra nyújtott lakáshitelekre az állam 100%-os megtérítési kötelezettséget vállalt. A megtérítési kötelezettséget akkor érvényesítheti a hitelintézet, ha bizonyítja, hogy minden jogszerű eszközt igénybe vett a tartozás behajtására és még így is maradt fenn követelése. 1989. január 1-jétől e támogatási forma megszűnt, majd 1994. január 1-jével újraindult. Az állam 80%-os garanciát vállalt lakás építésére vagy vásárlására nyújtott hitelekre, behajthatatlanság esetén. Megtérítési kötelezettség érvényesítésére kizárólag a 2004. május 1-je előtt kötött kölcsönszerződések esetében van lehetőség. A végrehajtások során befolyt összegeken felül megmaradt és beváltott megtérítési kötelezettség 841,0 millió forint kiadást okozott a költségvetésnek.

– *Fix kamatok kiegészítése:*

Az 1988. december 31. előtt hatályban lévő jogszabályok alapján nyújtott és az 1990. évi CIV. törvény által felemelt kamatozású kölcsönök adósai 12% kamatot fizetnek, amit a költségvetés az 1991. évi XCI. törvény 86. §-a alapján a mindenkori lakáscélú bankkölcsönök kamatmértékére kiegészít. 1999. január 1-jétől a kiegészítés a mindenkori jegybanki alapkamat 1,2-szeres mértékéig terjedhet. Erre a célra a 2014. évben 0,2 millió forint került felhasználásra.

– *Lakásra megtakarítók áruvásárlási kölcsöne:*

Az arra jogosultak ifjúsági lakás-takarékbetét alapján vehetik igénybe e kedvezményt. Ifjúsági lakás-takarékbetét szerződést 1997 óta már nem lehet kötni, de a még fennálló szerződésekre igénybe lehet venni az állami támogatást. Erre a célra a költségvetési kiadás a 2014. évben 0,9 millió forint volt.

– *Víziközmű-hitelek kamattámogatása és az önkormányzati lakástámogatási hitel:*

A helyi jelentőségű közcélú közműlétesítményeknek vagy az egyedi szennyvízelvezetés építési munkáihoz felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át – a kölcsönt igénylő társulat helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti. A kamatkedvezmény számítási alapja legfeljebb az egyéves futamidejű állampapír referenciahozama tárgyév január 1-jét megelőző féléves átlagának 1,3-szerese lehet. A 2014. évi teljesítés 844,0 millió forint, ami a 2013. évi kiadáshoz képest 44,6%-os csökkenést jelent. Ennek oka a hitelállomány csökkenése.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzatok által a tulajdonukban álló lakások felújítására felvett – a költségek legfeljebb 50%-áig terjedő – hitelintézeti kölcsön piaci kamatainak 70%-át a költségvetés átvállalja. 2014-ben a felhasználás 39,4 millió forint volt.

– *Egyéb kamattámogatás:*

E jogcímbe a társasházi, lakásszövetkezeti épületek közös részeinek felújítására felvett hitelek kamattámogatása és a régi, 2000. február 1-je előtti feltételekkel felvett új lakásépítési -, vásárlási hitelek kamattámogatása tartozik.

A felújítási hitel kamattámogatása akkor igényelhető, ha a társasház eleget tett felújítási alapképzési kötelezettségének. A felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében a 70%-át, a második öt évében a 35%-át – a kölcsönt igénylő társasház, lakásszövetkezet helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti.

A 2000. február 1-je előtti feltételek szerint új lakás építésére/vásárlására kötött, támogatott hitelek kamatából a törlesztés első öt évében 4%-ot, második öt évében 3%-ot, harmadik öt évében 1%-ot az állam megtérít a hitelintézetnek.

A 2014. évi költségvetési kiadás 4939,7 millió forint volt, mely az előző évihez képest 20,1%-os csökkenést jelent.

– *Egyéb:*

A pályázatkezelési költségekből és a kényszerbérletek felszámolásából a költségvetésnek 2014. évben 27,0 millió forint kiadása keletkezett.

– *Előleg és elszámolás különbözete:*

Itt szerepel a december hónapban a hitelintézeteknek kifizetett előlegek összege, mellyel a következő év első hónapjában számolnak el.

30. cím: Vállalkozások folyó támogatása

30/2. alcím: Egyéb vállalati támogatások

A Mecseki uránbányászok baleseti járadékainak és egyéb kártérítési kötelezettségeinek átvállalása jogcím előirányzata terhére került sor a Bányavagyon-hasznosító Nonprofit Közhasznú Kft. által kifizetett, az uránbányászatban 1993. év december hó 31-ig keletkezett baleseti járadékoknak és a munkavégzéssel kapcsolatos egyéb kártérítési kötelezettségeknek a társaság részére történő megtérítésére. A jogcím 2014. évi előirányzata 225,0 millió forint volt, az attól 5,9%-kal elmaradó teljesítés 211,7 millió forintot tett ki.

Az Egyéb megszűnt jogcímek miatt járó támogatás jogcím előirányzata terhére került sor a korábbi évek során a vállalkozások folyó támogatásai között szerepelt, de azóta már megszűnt egyes támogatások 2014. évi, előre nem látható kötelezettségeinek és befizetéseinek

elszámolására. A jogcím 2014. évi előirányzata 5,0 millió forint volt, míg a kifizetés összege 0,8 millió forintot tett ki.

30/3. alcím: Normatív támogatások

Az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése jogcímcsoport előirányzata biztosít fedezetet a szakosított hitelintézet által a magyar áruk és szolgáltatások exportjának finanszírozása érdekében nyújtott hitelek kamatának, valamint az e célt szolgáló finanszírozási költségek különbözetének költségvetési támogatására.

A jogcímcsoport 2014. évi előirányzata 14 000,0 millió forint volt, míg az azt 11,9%-kal meghaladó kifizetés 15 663,3 millió forintot tett ki. A teljesítés törvényi felhatalmazás alapján külön szabályozás nélkül is eltérhetett az előirányzattól. A kifizetés összege a bank tevékenységét szabályozó 1994. évi XLII. törvény 6. § (4a) bekezdésében foglaltak alapján a kamatkiegyenlítési támogatásokon túl tartalmazza az IFC Trust Fund nemzetközi fejlesztési együttműködési alaphoz történő csatlakozás kapcsán az Eximbank Zrt. részére folyósított 1324,1 millió forintot is.

A kamatkiegyenlítés kiadási előirányzatának kihasználtsága alapvetően a növekvő hitelezési aktivitás és az újonnan bevezetett támogatási jogcímek miatti növekedésre, kisebb részben pedig az Eximbank Zrt. forrásköltségének csökkenésére vezethető vissza. Ez utóbbit a bevont piaci források alacsonyabb kamatszintje eredményezte. Az Eximbank Zrt. által folyósított hitelek összege a 2014. évben 318,0 milliárd forintot tett ki, amely több mint 100 milliárd forinttal haladja meg a 2013. évi értéket.

30/4. alcím: Fuvarozók kamattámogatása

A Fuvarozók kamattámogatása alcím előirányzata terhére került sor az Útdíj Hitelprogram keretében folyósított kis- és középvállalkozói kölcsönök központi költségvetési támogatására. A program keretében az állam a hitelszerződések tőkeösszegére vetített évi 4%-os mértékű kamattámogatást nyújtott, amely a KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.-n (KAVOSZ) keresztül volt igényelhető.

Az alcím 2014. évi előirányzata 600,0 millió forint volt, míg az annak mindössze 2,7%-át kitevő teljesítés 16,2 millió forintot tett ki. Az alacsony mértékű kifizetés oka egyrészt, hogy a fuvarozási kis- és középvállalkozások a felmerült útdíjak összegét részben kigazdálkodták, részben megrendelőikre hárították át, másrészt a vonatkozó költségeik finanszírozását a már rendelkezésükre álló folyószámlahitel-kereteikből is biztosítani tudták.

A 2014. év végi állapot szerint a KAVOSZ által 581,5 millió forint hitelösszegben megkötött – állami kamattámogatással érintett – kölcsönszerződések száma 89 darab volt, míg a fennálló tőketartozás állománya 457,1 millió forintot tett ki.

31. cím: Szociálpolitikai menetdíj támogatás

A szociálpolitikai menetdíj támogatást a központi költségvetés az állam által előírt, a személyszállítási közszolgáltatások keretei között biztosított utazási kedvezmények igénybe vételével megvalósuló utazások okozta szolgáltatói bevétel-elmaradás ellentételezéséhez nyújtja. 2014-ben összesen 103 243,9 millió forint szociálpolitikai menetdíj támogatás kifizetése történt meg, amely összeg csupán 0,7%-kal maradt el a törvényi kiadási előirányzattól.

A 2014. évi 104 000,0 millió forint kiadási előirányzat 11,8%-kal haladta meg az előző évi értéket. Az előirányzat növelésének célja a kedvezményes utazásokhoz tartozó szolgáltatói bevételkiesés magasabb szintű kompenzálása, illetve a megfelelő színvonalú szolgáltatás-

ellátás biztosítása volt a közúti és a vasúti személyszállító társaságok pénzügyi egyensúlyának erősítésén keresztül.

32. cím: Egyéb költségvetési kiadások

32/1. alcím: Vegyes kiadások

Vegyes kiadások címen 2014-ben 15 852,1 millió forint, azaz a törvényi előirányzat 67,4%-a került kiutalásra a következők szerint:

A felszámolásokkal kapcsolatos állami helytállás miatt 2399,4 millió forint (az előirányzat 80,0%-a) volt a költségvetés kiadása 2014-ben.

Szanálással kapcsolatos költségvetési kifizetésre 2014-ben nem került sor.

A magán és egyéb jogi személyek kártérítésére összesen 1158,9 millió forint került kifizetésre, mely több mint kétszerese volt a tervnek (pontosan 231,8%-a). A kiadások közül a legnagyobb tételeket az ICSID (a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja) előtti peres ügyekben kifizetett összesen 803,4 millió forint, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága által a Magyar Állam terhére megítélt összesen 309,9 millió forintos kártérítés képviselték.

A védelmi felkészítés előirányzatai többek között a fővárosi és megyei védelmi bizottságok működésére, a területi és helyi védelmi igazgatás feladatainak ellátására, a védelmi igazgatás informatikai rendszerének fenntartására és fejlesztésére, valamint a speciális objektumok üzemeltetésére nyújtottak fedezetet. Az eredetileg tervezett összesen 1597,0 millió forint a honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról szóló 1146/2014. (III. 18.) Korm. határozat alapján teljes egészében átcsoportosításra került, közvetlen kifizetés erről a sorról nem történt.

A nettó finanszírozással kapcsolatos kiadások egyenlege 2014-ben – a megszokottól eltérően - nem rontotta, hanem 252,1 millió forinttal javította a költségvetés egyenlegét. Ez a típusú kiadás az Áht. 83. §-ának (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok által a nettó finanszírozás keretében előleg módján igénybevett, de később majd inkasszálásra kerülő támogatások egyenlegét foglalja magában.

Az egyéb vegyes kiadások 4024,2 millió forintot tettek ki, mely lényegében megegyezett az előirányzattal (100,6%). Itt kerültek elszámolásra a kincstári átutalásokhoz kapcsolódó GIRO díjak, VIBER forgalmi jutalékok, bankközvetítői díjak, MNB jutalékok, postai szolgáltatás díjai, SWIFT szolgáltatási díjak, KELER értékpapír számlavezetési díjak, valamint egyéb más díjak is.

Az adóbevallások feldolgozása és a kedvezményezettek igazolása alapján a személyi jövedelemadó 1%-ának közcélú felhasználására történő felajánlásokból 7000,0 millió forintot (89,7%) utaltak át a civil kedvezményezettek javára.

A Mehib Zrt.-nek a korábbi évek biztosítási eseményeihez kapcsolódó behajtási tevékenység eredményeként beérkezett tőke-megtérülés után a vonatkozó jogszabályok alapján a megtérült követelés 5%-ának megfelelő jutalékot, azaz együttesen 20,6 millió forintot fizetett az állam, ami jelentősen meghaladta az előirányzatot.

A 2004. évi EU csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan vám és importbefizetések bevételeként elszámolt, de az ügyfélnek visszajáró vámbiztosíték és egyéb vámvisszatérítések fedezetére 1,0 millió forintos keretet tervezett a költségvetés, tényleges kifizetés azonban nem történt.

A gazdálkodó szervezetek által korábban befizetett termékdíjak visszaigénylésével kapcsolatos kifizetés 1500,1 millió forintot tett ki, mely elmaradt a tervezettől (az előirányzat 92,6%-a).

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény hatályba lépésével teljesen átalakult a hulladékgazdálkodás rendszere. Az új szabályozás kialakulásának elősegítése miatt a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás működtetése támogatásra szorult. Az előirányzat három tárca speciális feladatainak finanszírozását biztosította. A Belügyminisztériumnál az ideiglenes és szükség ellátást a hulladék közszolgáltatás területén, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás működtetésének biztosítását, valamint a Vidékfejlesztési Minisztériumnál a közszolgáltatáshoz kapcsolódó szakmai feladatok ellátását. A hulladék-közszolgáltatással kapcsolatos kiadások fedezetére 5000,0 millió forintot tervezett a költségvetés. A Kormány az 1769/2014. (XII. 18.) sz. határozatában ebből az összegből 4180,0 millió forintot átcsoportosított a Földművelésügyi Minisztérium fejezet javára, ennek az elköltése tehát nem ezen a soron jelent meg kiadásként, a fennmaradó rész pedig nem került felhasználásra.

2014-ben két egyedi állami kezességvállalásról szóló felhatalmazás alapján végzett pénzügyi lebonyolításért és véleményezésért összesen 1,0 millió forint közreműködési díjat fizetett a költségvetés az Államadósság Kezelő Központ Zrt-nek. A közreműködési díj előirányzattal nem rendelkezett, mivel a tervezéskor konkrét egyedi kezességvállalásokról nem állt rendelkezésre információ.

33. cím: Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítése

Az állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítésére a 2014. évi költségvetés 32 319,5 millió forint összegű előirányzatot tartalmazott tizenegy alcímre bontva. Az előirányzat külön módosítás nélküli túllépésére a 2014. évi költségvetési törvény 5. számú mellékletének 45. pontja adott felhatalmazást.

A tényleges kifizetés 18 946,9 millió forint volt. A kezességbeváltási kiadás kevesebb lett a tervezettnél, melynek alapvető oka, hogy a kis-és középvállalkozások finanszírozásához kapcsolódó állami viszontgaranciák, a lakáshitelekhez kapcsolódó állami kezességek, illetve az MFB Zrt. által nyújtott hitelekhez/vállalt garanciákhoz az állam által vállalt kezességek érvényesítése kedvezőbben alakult a vártnál, jelentősen csökkent.

A beváltások kezességtípusonkénti bemutatását az Általános indokolás 2.13. pontja tartalmazza.

34. cím: Kormányzati rendkívüli kiadások

34/2. alcím: Pénzbeli kárpótlás

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék 2014. évi költségvetési előirányzata 1670,9 millió forint volt, a tényleges teljesítés pedig 1705,7 millió forintot tett ki. Ez az előző évhez képest 16,7%-os csökkenést jelentett, melyben alapvetően az időközben bekövetkezett létszámcsökkenés játszott szerepet. Az év folyamán havonta átlagosan 9420 fő részesült életjáradékban, míg a 2013. évi átlagos havi létszám 11 040 fő volt. A 2014. évben az egy főre számított havi átlagos ellátás 15 376 forintot tett ki. A pénzbeli kárpótlás alapösszegének éves emelése a 317/2014. (XII. 12.) Korm. rendelet alapján (2,4%) megtörtént.

Az 1947-es Párizsi Békeszerződésből eredő, az 1997. évi X. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék esetében a tényleges teljesítés 2677,6 millió forintot tett ki, ami kismértékben

magasabb az előirányzatnál (2650,3 millió forint), az előző évhez képest pedig 20,3%-os növekedést jelent. A költségvetési törvény 58. § (3) bekezdése a havi életjáradék összegének 33,4%-os emelését írta elő 2014. március 1-jétől, 2014. január 1-jei visszamenőleges hatállyal. Az év folyamán az előző évhez képest azonban mintegy 7,1%-os létszámcsökkenés következett be. Így az év folyamán havonta átlagosan 7204 fő részesült életjáradékban, melynek átlagos havi összege 30 612 forintot tett ki.

A pénzbeli kárpótlás folyósítási költségeire előirányzott 72,7 millió forint kifizetésre került a folyósító Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság részére.

35. cím: Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz

35/1. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap támogatása

35/1/1. 2014. évi kompenzáció

A 2014. évi központi költségvetési törvény 5. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartaléka (közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációja alcímen) terhére fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2014. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2014. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira az ONYF is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 63,6 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1201/2014. (IV. 1.), illetve 1746/2014. (XII. 15.) számú határozatai alapján került sor.

35/1/7. Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadások

A 2014. évi központi költségvetési törvény 5. § (2) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés céltartalékából (különbéle kifizetések alcímen) került finanszírozásra az ONYF Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásai. A költségvetési törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az átcsoportosításra az államháztartásért felelős miniszter kapott felhatalmazást. Ennek összege 2014-ben 7,8 millió forintot tett ki.

35/2. alcím: Egészségbiztosítási Alap támogatása

35/2/2. 2014. évi kompenzáció

A 2014. évi központi költségvetési törvény 5. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartaléka (közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációja alcímen) terhére fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2014. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2014. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira az OEP is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 47,0 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1201/2014. (IV. 1.), illetve 1746/2014. (XII. 15.) számú határozatai alapján került sor.

35/2/4. Járulék címen átadott pénzeszköz

Az Egészségbiztosítási Alap 2014. évi bevételét képezte a járulék címen átadott pénzeszközként tervezett támogatás, amely az alap költségvetésében a költségvetési hozzájárulások között, önálló jogcímcsoporton jelent meg. Ez az előirányzat a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorú személyek, felsőfokú nappali tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett fix összegű egészségügyi szolgáltatási járulék fedezetéül szolgált. A 370 413,3 millió forintos előirányzat teljes mértékben átutalásra került az alap részére.

35/2/5. Rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére átadott pénzeszköz

A rokkantsági, rehabilitációs ellátások folyósításának fedezetére az alap a központi költségvetésből támogatásban részesült, melynek 2014. évi törvényi előirányzata 345 000,0 millió forint volt. A teljesítés 335 731,0 millió forintot tett ki, összhangban az e célú kiadások alakulásával. Az előirányzat felhasználására vonatkozó szabályt a költségvetési törvény III. fejezete (A központi alrendszeren belüli elszámolások, kapcsolatok) tartalmazta, az előirányzat - jellegéből következően - a központi alrendszer azon előirányzatai közé tartozott, amelyek teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól (a költségvetési törvény 5. melléklete alapján).

35/2/6. Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadások

A 2014. évi központi költségvetési törvény 5. § (2) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés céltartalékából (különbéle kifizetések alcímen) került finanszírozásra az OEP Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásai. A költségvetési törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az átcsoportosításra az államháztartásért felelős miniszter kapott felhatalmazást. Ennek összege 2014-ben 53,8 millió forintot tett ki.

35/2/8. Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulás E. Alapnak

A Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulás 2014. évi előirányzata 92 185,0 millió forint volt, az előirányzat teljes mértékben átutalásra került az alap részére. A támogatás az alap bevételeiből kieső szociális hozzájárulási adó pótlását szolgálta.

35/2/9. Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás

2014-ben a kiadások támogatására átadott pénzeszköz előirányzata 109 787,6 millió forint volt, az alap költségvetése egyensúlyi helyzetének biztosítása ennél 16 168,0 millió forinttal kevesebb pénzeszközátadást (93 619,6 millió forint) igényelt. A támogatás folyósításának szabályait a költségvetési törvény III. fejezete (A központi alrendszeren belüli elszámolások, kapcsolatok) tartalmazta.

36. cím: Nemzetközi elszámolások kiadásai

A nemzetközi pénzügyi kapcsolatokról eredő kiadások 8789,6 millió forintos összege 137,5 millió forinttal haladta meg az előirányzott összeget, mely alapvetően az árfolyamok alakulásának, továbbá két kisebb tervezett hozzájárulás elmaradásának a következménye.

36/1. alcím: Nemzetközi tagdíjak

Az egyes nemzetközi pénzügyi szervezetek és pénzintézetek részére fizetett alaptőke-hozzájárulás és tagdíj 7548,7 millió forint 2014. évi kiadása 308,9 millió forinttal haladta meg a tervezett összeget. E kiadások közül a legnagyobb tételt (5639,2 millió forint) a 2013-ban új kiadásként jelentkező EIB alaptőke-emelés jelentette. A tőkeemelés végrehajtását 3 év alatt kell teljesíteni. Ezen alcím tartalmazta továbbá a Világbank alaptőke-emelésének és értékállósága biztosításának, az Európa Tanács Társadalomfejlesztési Alapja (CEB) tagdíjának, valamint a Bruegel tagdíjnak a kifizetéseit is.

A nemzetközi tagdíjak előirányzattól történő eltérésének okát a forint árfolyamának tervezettől eltérő alakulása okozta.

36/2. alcím: Nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenység

A nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenységből eredő 1206,3 millió forint kiadást 2014-ben nagyrészt a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) alaptőkéjéhez történő hozzájárulás (1192,1 millió forint), valamint kis mértékben a legkevesbé fejlett, súlyosan eladósodott (HIPC) országok adósságainak rendezésére kidolgozott nemzetközi programban

való közreműködés jelentette (14,2 millió forint). Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által kezelt Nyugat-balkáni Alaphoz való hozzájárulás és az EU Szomszédsági Beruházási Eszköz (NIF) címén tervezett kifizetés 2014-ben nem történt meg, mivel az év folyamán a tagországok nem hoztak döntést a hozzájárulásról. E kifizetések elmaradásának következtében a nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenységből eredő kiadások 166,0 millió forinttal maradtak el az előirányzattól.

36/3. alcím: Egyéb kiadások

Az egyéb kiadások 40,0 millió forint előirányzatából 34,6 millió forint kifizetés teljesült. A kiadás kisebb részét letétörzési díj, nagyobb részét – 28,7 millió forintot – az EBRD ország-csoport megállapodás szerinti hozzájárulás 2014. évre eső részletének befizetése tette ki.

37. cím: Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

37/1. alcím: Áfa alapú hozzájárulás

ÁFA alapú hozzájárulás alcímen az uniós költségvetésbe 2014-ben 37 170,0 millió forint összegű teljesítés történt. A 36 547,9 millió forint összegű tervezett előirányzattól való eltérést az előző évről áthúzódó költségvetés-módosítások és a korábbi évek áfa egyenlegének utólagos korrekciója magyarázza.

37/2. alcím: GNI alapú hozzájárulás

GNI alapú hozzájárulás alcímen az uniós költségvetésbe 2014-ben az előirányzott 232 975,6 millió forinttal szemben 234 532,1 millió forint teljesítés történt. Az eltérés az előző évről áthúzódó költségvetés-módosítások, valamint a korábbi évek GNI egyenlegének utólagos kiigazításának együttes hatásából származik.

37/3. alcím: Brit korrekció

Brit korrekció alcímen az uniós költségvetésbe 2014-ben 19 164,8 millió forint összegű teljesítés történt. A tervezett előirányzattól (19 155,7 millió forint) való eltérést a korábbi években fizetett és a tényadatok alapján felülvizsgált brit korrekció összegek utólagos kiigazítása magyarázza.

38. cím: A települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatások

Az önkormányzatok az elmúlt 20 évben a feladataik alulfinanszírozottsága miatt jelentősen eladósodtak, tartalékaikat felélték. Ezért az önkormányzati finanszírozási és feladat rendszer átalakításával párhuzamosan szükségessé vált az adósságállományuk konszolidálása is, mely a megyei önkormányzatok 2011. végi konszolidálásával kezdődött, majd az 5000 fő alatti önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások 2012. végi és az önkormányzatok 2013. évi konszolidációjával folytatódott. E folyamat 2014-ben tovább folytatódott a helyi önkormányzatok 2014. évi adósságkonszolidációjáról szóló 1808/2013. (XI. 12.) Korm. határozatban foglaltaknak megfelelően.

A Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 67.§ (7) bekezdése alapján az (1) és (2) bekezdés szerinti adósság egyes elemeinek átvállalása a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.) 3. § (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti, 200 millió forintnál, 815 ezer CHF-nél és 660 ezer EUR-nál kisebb összegű tartozások, és a Gst. 3. § (1) bekezdés d) és f) pontja szerinti tartozások visszafizetéséhez egyszeri, vissza nem térítendő költségvetési támogatás nyújtásával is teljesíthető. A törlesztési célú támogatásnak a hitelezők pénzforgalmi számlájára történő közvetlen folyósításáról az államháztartásért felelős miniszter legkésőbb 2014. február 28-ig a kincstár útján gondoskodik. A

költségvetési törvény 67. § (3) bekezdése alapján az átvállalás nem terjed ki az államháztartás központi alrendszeréből és a közvetlenül az Európai Uniótól vagy nemzetközi szervezettől elnyert támogatás előfinanszírozására, valamint a bevétel megelőlegezésére nevesítetten szolgáló adósságból eredő fizetési kötelezettségre, valamint a 2013. december 31-én a Gst. szabályozása szerint jogszabályellenesen fennálló, a Gst. 1. § c) pontja szerinti likvid hitel ügyletekből eredő fizetési kötelezettség teljesítésére.

Ennek megfelelően a „38. A települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatások” cím megemelésére a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatához benyújtott módosító javaslattal került sor. A benyújtott költségvetési törvényjavaslat csak a 2013. évi költségvetési törvény alapján a 2013. évben adósságrendezés alatt lévő önkormányzatok eljárásának lezárultát követően fennálló adósság előtörlesztéséhez szükséges összeget tartalmazta. Ennek a megemelésnek a 2014. évi konszolidációval kapcsolatos szabályok miatt az önkormányzatok 2013. év végi adósságállományát, a 2014. évi adósságkonszolidációt vettük figyelembe, továbbá a 2014. évben az önkormányzatok által prognosztizálhatóan újonnan keletkeztetett adósság került figyelembevételre.

Az előirányzat „felülről nyitottként” került létrehozásra, annak érdekében, hogy amennyiben az előre várttól nagyobb összegű kifizetés lenne szükséges, úgy az előirányzat módosítás nélkül megvalósítható legyen a konszolidáció zavartalan lebonyolítása érdekében.

Az előirányzathoz való kifizetésekre az alábbiak szerint került sor:

- az önkormányzatok adósságkonszolidációja céljára 67 433,9 millió forint (475 önkormányzat),
- a 2013. évi konszolidáció időpontjában adósságrendezés alatt lévő 5000 fő alatti önkormányzatok esetében az eljárás lezárását követő konszolidációra 1320,0 millió forint (7 önkormányzat).

A költségvetési törvény XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 38. A települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatások címen 64 000,0 millió forint előirányzat állt rendelkezésre. Ezen a címen a 2014. évben összesen 68 753,9 millió forint került kifizetésre.

41. cím: Követeléskezelés költségei

2014-ben a követeléskezelés költségei címen megtervezett 1,7 millió forint előirányzathoz 1,2 millió forint kapcsolódott a külföldi követelések, míg 0,5 millió forint a belföldi követelések lebontásához. Teljesítés csak a külföldi követelések rendezésével összefüggésben történt 0,04 millió forint összegben.

42. cím: Alapok támogatása

Az elkülönített állami pénzalapok 2014. évi költségvetési támogatásának előirányzata 116 923,3 millió forint tett ki. Az évközi intézkedések hatására az alapok 2014-ben összesen 119 734,7 millió forint költségvetési támogatásban részesültek, amely az éves előirányzat 102,4 %-a. Alaponként részletezve: a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 95 936,7 millió forint, a Bethlen Gábor Alap 14 154,1 millió forint, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 9631,5 millió forint, a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap pedig 12,4 millió forint támogatásban részesült.

43. cím: Kárenyhítési keret

Az 1802/2014. (XII. 19.) Korm. határozat értelmében döntés született arról, hogy a végelszámolás alatt álló Széchenyi Kereskedelmi Bank Zrt. betétese az Országos Betétbiztosítási Alap által kifizetett kártalanítási összeg felül további kárenyhítésben

részesüljenek. A kárenyhítési keretre – mellyel a költségvetési törvényben eredetileg nem számoltunk – a Kormány 6000,0 millió forintot biztosított a céltartalékok terhére történő átcsoportosítással. A tényleges kifizetés 3660,3 millió forintot tett ki.

Budapest, 2015. augusztus „...”

Varga Mihály
miniszter

MINISZTER
NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM